

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Lənkəran Dövlət Universiteti

«Təsdiq edirəm»
Tədris məsələləri üzrə prorektor
vəzifəsini icra edən
dos.Z.I.Məmmədov

“07” yanvar 2026-cı il.

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 6001020 -Texnologiya müəllimliyi

Fakultə: Təbiyyat

Kafedra: Texnologiya və texniki elmlər

I. Fənn haqqında ümumi məlumat:

Fənnin adı: Metal məmulatların hazırlanması texnologiyası (işçi fənn proqramı kafedranın 07.01. 2026-cı il 05 sayılı protokolu əsasında təsdiq olunmuşdur).

Kodu: AMTMEF –B04

Tədris ili: II 2025/2026.

Semestr: IV

Tədris yükü (saat) : Auditoriya saati: 60 saat (30 saat mühazirə,30 saat laboratoriya məşğələsi)

Tədris forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

II. Müəllim haqqında məlumat

Adı,soyadı,elmi dərəcəsi və elmi adı: Sədi İsmayılov t.ü.f.d. dos.

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş. Füzuli küç. 170-a

Məsləhət günləri və saati:

E-mail ünvanı : ismailov.sedi@mail.ru.

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. S.Əlayi“Tədris emalatxanası praktimu”I-II hissə
2. F.D.Gelin“Materialşünaslıq”
3. H.Qasımzadə“Metallar və başqa konstruksiya materialları texnologiyası”
4. X.İ.İmanov“Konstruksiya materiallarının texnologiyası”

Əlavə ədəbiyyat

- 5.S.Əlayi“Gənc frezerçiyə kömək”

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa bir fənnin tədrisinə zərurət yoxdur

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin də tədris olunmasına ehtiyac yoxdur.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Öyrənilən fəndə metalın mexaniki, fiziki, kimyəvi xassələri, əl ilə və mexaniki emal üsulları və çilingər işlərində tətbiq edilən avadanlıq,

- FTN 3. Sərbəst olaraq texnoloji xəritəyə əsasən hər hansı məmulatı hazırlamağı nümayiş etdirir;
- FTN 4. Verilmiş metalların fiziki xassələrinə görə oxşar və fərqli cəhətlərini analiz edir;
- FTN 5. Metal emal edən dəzgahların konstruksiyalarını fərqləndirir;
- FTN 6. Emal prosesini əsaslandırır.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XV. Birinci kollokvium sualları:

1. Miqyas alətləri.
2. Mikrometrik alətlər.
3. Nəzarət alətləri.
4. Bucaq ölçən alətlər.
5. Qarşılıqlı əvəzlənmə.
6. Dəqiqlik sinifləri
7. Oturtmalar.
8. Emal edilmiş səthin kəmə-kötürlüyü.
9. Materialların kəsməklə emalında məqsəd.
10. Texnoloji prosesin tərtibi və texnoloji sənədlər.
11. Çilingərin iş yerinin təşkili.
12. Məngənə və ondan istifadə qaydaları.
13. Çilingərin iş yerində alət və avadanlıqların yığılma qaydaları.
14. İstehsal prosesi və əməyin elmi təşkilinin əsas istiqamətləri.
15. Əməyin elmi təşkilinin tələblərinə uyğun olaraq çilingərlik emalatxanasında iş yerinin səmərəli təşkili.

İkinci kollokvium sualları:

1. Təhlükəsizliyin ümumi məsələləri.
2. Çilingərlik əməliyyatlarında təhlükəsiz iş qaydaları
3. Nişanlanma alətləri.
4. Nişanlama əməliyyatı.
5. Fəza nişanlaması.
6. Metal məmulatın əyilməsi.
7. Metal məmulatın düzəldilməsi.
8. Metalların çapılması.
9. Metalların qayçı ilə kəsilməsi.
10. Metalların əl bıçağı ilə kəsilməsi.
11. Yeyələrin konstruksiyası və növləri.
12. Yiyələrdən istifadə qaydaları.
13. Yeyələmə əməliyyatı.
14. Detalların deşmə üsulu ilə emalı.
15. Deşmə prosesində istifadə edilən burğular.

XVI - imtahan sualları

1. Miqyas alətləri.
2. Mikrometrik alətlər.
3. Nəzəret alətləri.
4. Bucaq ölçən alətlər.
5. Qarşılıqlı əvəzlənmə.
6. Dəqiqlik sinifləri
7. Oturtmalar.
8. Emal edilmiş səthin kələ-kötürlüyü.
9. Materialların kəsməklə emalında məqsəd.
10. Texnoloji prosesin tərtibi və texnoloji sənədlər.
11. Çilingərin iş yerinin təşkili.
12. Məngənə və ondan istifadə qaydaları.
13. Çilingərin iş yerində alət və avadanlıqların yığılma qaydaları.
14. İstehsal prosesi və əməyin elmi təşkilinin əsas istiqamətləri.
15. Əməyin elmi təşkilinin tələblərinə uyğun olaraq çilingərlik emalatxanasında iş yerinin səmərəli təşkili.
16. Təhlükəsizliyin ümumi məsələləri.
17. Çilingərlik əməliyyatlarında təhlükəsiz iş qaydaları.
18. Nişanlanma alətləri.
19. Nişanlama əməliyyatı.
20. Fəza nişanlaması.
21. Metal məmulatın əyilməsi.
22. Metal məmulatın düzəldilməsi.
23. Metalların çapılması.
24. Metalların qayçı ilə kəsilməsi.
25. Metalların əl bıçağı ilə kəsilməsi.
26. Yeyələrin konstruksiyası və növləri.
27. Yeyələrdən istifadə qaydaları.
28. Yeyələmə əməliyyatı.
29. Detalların deşmə üsulu ilə emalı.
30. Deşmə prosesində istifadə edilən burğular.
31. Zenkerləmə. Rayberləmə.
32. Termik emalın növləri. Tablama.
33. Tabəksiltmə, tabalma, normalaşdırma.
34. Metalların lehimlənməsi.
35. Qalaylama.
36. Əl ilə elektrik qaynağı.
37. Yapışdırma.
38. Abraziv alətlərlə səthin tamamlanması.
39. Səthin qoruyucu örtük çəkilmək üçün hazırlanması.
40. Lak—boya örtüyü.

41. Metal örtüyü. Termokimyevi emal.
42. Metalkəsən dəzgahların növləri.
43. Torna dəzgahlarının növləri.
44. Torna vintkəsən dəzgahların quruluşu.

“Metal məmulatların hazırlanması texnologiyası” fənninin sillabusu 6001020 – “Texnologiya müəllimliyi” ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və “Metal məmulatların hazırlanması texnologiyası” fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Texnologiya və texniki elmlər” kafedrasının 07 yanvar 2026-cı il tarixli iclasında müzakirə edilərək (protokol № 05) təsdiq edilmişdir.

Fənn müəllimi: dos. S.Q. İsmayılov
Kafedra müdiri: dos. R.F. Əliyev